

Keskkonnasõbraliku majandamise toetusaluste põllumaade rajatud rohuribade taimestiku seirevõrgustiku loomine ja esmane inventuur 2011. aastal

Tellijaja: Põllumajandusuuringute Keskus

Töö teostaja: Jaan Liira, Kertu Lõhmus, Taavi Paal (Tartu Ülikool)

Tartu, 2011

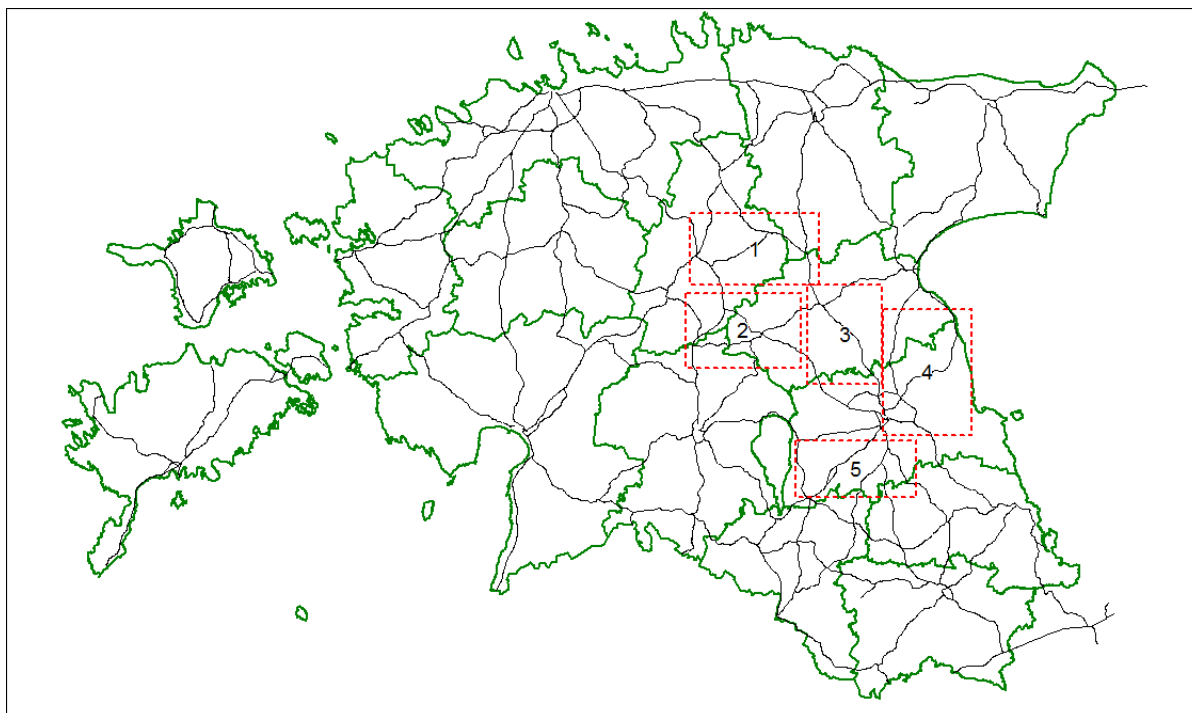
Kokkuvõte

Käesolev KSM toetust saavate rohumaa ribade taimestiku uuringu kokkuvõte käsitleb 2011. a seirevalimi moodustamise põhimõtteid, andmete kogumise metoodikat ja esmaseid tulemusi. Uuringu eesmärgiks on jälgida toetusaluste rohumaa ribade taimestikku (mis on peamiseks keskkonda loovaks indikaatoriks), et hinnata taimestiku muutusi aja jooksul ja nende panust loodusliku või looduslähedase taimkatte olemasollu.

Seirevalimi moodustamine

Seirevalim otsustati moodustada Kesk- ja Kagu-Eestisse, kuna seal oli toetusaluste rohumaa ribade arv kõige suurem. Rohumaa ribasid otsustati eristada rajamistüübi [1] külvatud rohumaa ribad; 2) laienevad, sööti jäetud rohumaa ribad; 3) juba varemalt olemasolevad ribad – jäid antud uurimuses siiski valimist välja, sest neid oli vähe, väga erineva päritoluga ja püsitaimekattega servade rohumaa riba defineerimine kohapeal oli üheselt sageli võimatu; selle asemel kasutati segatüüpi rajamisega servade klassifikatsiooni nimetusega 'Muu' – riba ei kuulund üheselt mõisteteavalt ei külvatud ega sööti jäetud riba alla), toetustüübi [keskkonnasõbraliku majandamise põhitegevusega (KSM-P), põhi- ja lisategevusega (KSM-L) ning põhitegevuse ja mahepõllumajandusliku tootmise toetusega (KSM-M) põllumajandusettevõtete põldude rohumaa ribad] ning rohumaa riba kõrval asuva teetüübi ja teetammiga olemasolu järgi. Kesk- ja Kagu-Eesti uurimispiirkond jagati viieks piirkonnaks, et tagada lokaalselt kõikide toetustüüpidega põldude rohumaa ribade esindatus: 1) Koeru, 2) Põltsamaa, 3) Palamuse, 4) Vara ja 5) Elva (joonis 1).

Algul otsiti PRIA maakasutuse andmete (sisaldab infot iga pindalatoetuse aluse põllu kohta) põhjal välja kõik antud piirkonnas asuvad põllud, millele on ka rohumaa riba eest toetust taotletud, misjärel tehti esmane valik – valimisse jäeti tüüpilisematel põllumajandusaladel asuvad põllud. Esmase valiku põllud kuulusid kokku 124-le põllumajandusettevõtjale, kellega põhiinfo kogumiseks (riba rajamistüüp, kas riba kõrval asuv tee on teetammiga või –tammita, kruusa- või asfalttee, kraavi olemasolu, riba ligikaudne laius ja vanus, riba kõrval asuval põllul kasvav kultuur) ja täpsema rohumaa riba asukoha väljaselgitamiseks telefoni teel ühendust võeti. Eelnevalt küsiti PRIAst ka antud tootjate pindalatoetuste taotlused, et näha antud põldude paiknemist põllumassiividel. Telefoni teel kogutud andmete põhjal langes erinevatel põhjustel osa põlde veel valimist välja (nt kui tootja sõnul rohumaa riba talvise lumelükkamise käigus hävis). Valimissejäänud põldude servadesse digitaliseeriti programmis MapInfo vastaval põllumassiivil toetusaluse rohumaa riba keskpunkt koos telefoni teel kogutud infoga, mille põhjal seirevalimi moodustamine jätkus välitöödena.

Joonis 1. Rohumaa ribade taimestiku seire piirkonnad Kesk- ja Kagu -Eestis

Välitööde käigus inventeeriti servi iga piirkonna sees juhuslikus järjestuses. Seirevõrgustikku lülitamiseks hinnati iga külastatava riba puhul: 1) tema vastavust toetatavate ribade peamistele kriteeriumitele (Põllumajandusministri määrus nr 46, 23.11.2010, RT I, 21.04.2011, 9, ja selle seletuskiri); 2) toetustüübilist esindatavuse proportsionaalsust piirkonnast (teoreetiline piirmäär oli iga piirkonna kohta 5-6 riba igast toetusskeemi tüübist (KSM-P, -L, -M)); 3) riba rajamise ja teeserva tüpoloogilist esinduslikkuse proportsionaalsust piirkonnast; 4) riba taimkatte ja põllu kultuuri servajoone eristatavust; 5) paiknemist avamaastikus, puistutest vähemalt 50 m eemal.

Kokku kontrolliti välitööde käigus 220 rohumaa riba, millest seirevõrgustikku lülitati 87 ja valimist välja jäi 133 rohumaa riba. Rohumaa ribade ebahütlase leviku tõttu sõltuvalt eristavast tunnusest kujunes välja ka inventeeritud rohumaa ribade arvu ebahütlus (tabel 1). Valimist väljaarvatud 133 serva seast vastas rohumaa ribade kriteeriumitele ja seiresüsteemi kitsendustele 58 rohumaa riba, mis jäid aga inventeerimata, kuna 36 riba korral oli rohumaa riba toetustüübi esindatus vastavas piirkonnas juba piisav ja 22 riba olid värskelt niidetud ja prooviruudu tegemine võimatu. Minimaalsetele rohumaa riba seire kriteeriumitele mittevastanud servad jäeti valimist välja ja registreeriti eraldi kaardilehele hilisema üldkirjelduse jaoks. Kriteeriumitele mittevastamise sagedasemad põhjused olid:

- 1) põllumaaks sobivale pinnale rajatud (jäetud) servaosa laius oli alla 1m (14 serva), serva põhiosa moodustas teetamm või kraav (20 serva),
- 2) serv oli eristamatu kultuurist (21 serva), või serv oli endise rohumaa jäänuk ja oma olemuselt varem olemasoleva riba ja külvatud/söötis ribatüübi vahepealne (2 serva),

- 3) serv või selle taimkate oli hävinud või tugevalt kahjustatud (12 serva), või
- 4) servas domineerisid puud-põõsad või võõrliigid (7 serva).

Tabel 1. Inventeeritud rohumaa ribade arv erinevate tunnuste kaupa

Tunnus	Klassifikaatori väärtus	N	KSM-P	KSM-L	KSM-M
Piirkond	1 Koeru	12	6	6	
Piirkond	2 Põltsamaa	13	3	10	
Piirkond	3 Palamuse	16	6	8	2
Piirkond	4 Vara	26	6	7	13
Piirkond	5 Elva	20	5	7	8
Servariba rajamistüüp	Külv	40	11	15	14
Servariba rajamistüüp	Sööt	34	9	19	6
Servariba rajamistüüp	Muu	13	6	4	3
Riba kõrval asuva tee tüüp	Kruus	63	21	28	14
Riba kõrval asuva tee tüüp	Asfalt	24	5	10	9
Teetammi olemasolu	Tasapinnaline	60	19	28	13
Teetammi olemasolu	Teetammiga	27	7	10	10
KOKKU		87	26	38	23

Metoodika

Valimisse sobivas põlluservas valiti rohumaa riba põllupoolses osas servajoone lõigu keskosas 12 m pikkune ja 1 m laiune lõik. Valitud lõigu otstes tähistati ajutiselt kaks 4 m pikkust ja 1 m laiust alamlõiku (edaspidi prooviruut). Igas prooviruudus registreeriti kõik seal kasvavad soontaimeliigid ja hinnati iga liigi proportsionaalne osakaal taimestik 5-pallilises skaalas (1 - üksik, väike osakaal, 2 – mõni taim, kuni 5% katvusest; 3 – hajali, kuni 25% katvusest; 4 – sage kodominant, kuni 50% katvusest; 5 – domineeriv, üle 50% katvusest). Andmebaasi ja analüüside jaoks ühe serva kahe prooviruudu liikide nimekirjad ühendati ja ohtrusandmed keskmistati. Mitmel juhul jäid taimeisendid liigi tasemeni määramata taime noorjargu või niidetud kaju tõttu. Välitööde käigus tehti märkmeid põlluserva struktuursete eripärade, niitmise toimumise ja osakaalu kohta ning naabrusinfo põllu ja tee kohta (sh täpsustati sama infot mis seirevalimi moodustamisel tootjatelt telefoni teel küsiti).

Järgnevalt viidi läbi andmete peamõjude dispersioonanalüüs, et hinnata liikide arvu toetus-, rajamis-, tee- ja servatüüpide vahel, arvestades ka piirkonna võimalikku eripära (kirjeldatuna keskmise liikide arvuna piirkonnas). Liikide arvu rohumaa riba servaalas vaadeldi mitmel tasandil:

- liikide üldarv – sisaldab kõiki vaadeldud liike;
- ohtrate liikide arv – sisaldab liike, mille keskmine ohtrusklass oli vähemalt 2 või suurem (liigi ohtraks määratlemise alampiiriks sai valitud liigi kahe prooviruudu keskmine ohtrusklass 2 (sisse arvatud), kuigi ökoloogiliselt võiks optimaalsem olla ka 2,5 või 3 – madalam piirväärtus sai määratud servade noort vanust arvestades);

- ohtrate püsikute liikide arv – eelmise klassifikatsiooni liikide seas mitmeaastased liigid;
- 1-2-aastaste liikide arv;
- püsikute liikide arv;
- graminoidide (heintaimed ja tarnad) liikide arv – liigid, mis kuuluvad kõrreliste (*Poaceae*), loaliste (*Juncaceae*) ja lõikheinaliste (*Cyperaceae*) sugukonda;
- muude rohundite liikide arv – kõik teised liigid, mis ei ole graminoidid.

Kuna üheks rohumaa riba taimkatte nõudeks on vähemalt kolme püsik-liigi ökoloogiliselt märkimisväärne olemasolu servas ning heintaimede ja rohundite üheaegne kooskasvamine, siis hinnati üldistatud lineaarse mudeli abil neile kriteeriumitele vastamise proportsiooni erinevates rohumaaribatüüpides.

Rohumaaribade liigilise koosseisu üldist eristumist analüüsiti kaudse ordinatsiooni DCA-metoodikaga, kasutades vaid neid liike, mida oli kirjeldatud vähemalt kolmes rohumaa ribas. Sageduse alampiir on määratud haruldaste liikide mõju eemaldamiseks (paratamatu standard-metoodiline korrektsioon) ja alampiiri edasine tõstmine tulemust enam oluliselt ei muutnud.

Toetust saavate rohumaa ribade taimestiku uuringu esmased tulemused

Kokku registreeriti rohumaa ribades 140 soontaimeliiki. Leitud liikide koguarv varieerust eri toetustüübiga põldude rohumaa ribade vahel vähe (KSM-P 112, KSM-L 109 ja KSM-M 111 liiki). Keskmiselt kasvas kahes rohumaa riba prooviruudus kokku 20 liiki, kui arvestada vaid ohtraid liike (alates ohtrusklassist 2), siis 5 liiki. Rohumaa ribade valdav liigiline koosseis oli ootuspäraselt ruderaalne ning poollooduslike niitude kasvukohanõudlikke liike sagedaste liikide seas ei esinenud. Sagedasemad liigid (vähemalt 50%) rohumaa ribades olid võilill, harilik puju, harilik kesalill, harilik orashein, harilik raudrohi, põldosi ja põldohakas. Samas kasvas mitmeid generalist-tüüpi taimi, lisaks juba loetletud harilikule raudrohule ka harilik hiirehernes ja ahtaleheline nurmikas ning lisaks tavalisemaid heintaimi nagu kerahein, timutid ja aruheinad. Taimkatte seisund putukate seisukohalt sisaldas ka erinevaid õistaimi, kuigi igas konkreetsetes rohumaa ribas ei pruukinud neid palju olla. Suurekasvulised liigid, nagu pujud ja ohakad on hetkel sagedased, aga võiksid hakata peale mitmeaastast niitmist kasvus ja ohtruses taanduma ning seetõttu peaksid võimaldama madalakasvulistel liikidel domineerida. Samas võivad taimset liigirikkust ohustada kõrgekasvuliste kõrreliste niitmistaluvus ja põllumulla viljakuse toetatud teistkordne pealekasv.

Liikide üldarv ei erinenud toetus- ja rajamistüübiti ega ka teetüüpidest ja –tammi esinemisest sõltuvalt. Samas esinesid mõned olulised erinevused ohtrate, 1-2-aastaste, püsikute, rohundite ja ohtrate püsikute liikide arvus sõltuvalt piirkonnast, teotustüübist, rohumaa rajamistüübist ja teetammi olemasolust (tabelid 2 ja 3):

- piirkondlikud erinevused esinesid ohtrate liikide, püsikute liikide ja ohtrate püsikute liikide arvus, kusjuures äärmuslikud näidud ei olnud seotud alati samade piirkondadega, vaid varieerusid tunnsute vahel;
- toetustüüpide osas oli ohtrate liikide arv KSM-M ettevõtetes oluliselt kõrgem kui KSM-P ettevõtetes, püsikute liikide arv ja ohtrate püsikute liikide arv KSM-M ettevõtetes oluliselt kõrgemad kui KSM-P ja KSM-L ettevõtetes;

- rohumaa riba rajamistüübi osas oli püsikute ja ohtrate püsikute liikide arv sööti jäetud servades oluliselt madalam kui külvatud ja segatüüpi servades, 1-2-aastaste ja rohundite liikide arv aga vastupidi: sööti jäetud servades oluliselt kõrgem kui külvatud ja segatüüpi servades;
- teetammi puudumisel oli 1-2-aastaste liikide arv oluliselt kõrgem kui teetammi olemasolul, teetüüp aga ühtki näitajat oluliselt ei mõjutanud.

Tabel 2. Toetustalsute rohumaa ribade seire andmete peamõjude dispersioonanalüüsi mudelite testide tulemuste olulisustõenäosused (bold'is p-väärtused tähendavad statistiliselt olulise erinevuse esinemist) 2011. a

	Piirkond	Toetustüüp	Rohumaa riba rajamistüüp	Riba kõrval asuva tee tüüp	Teetammi olemasolu
Tunnus	4;76	2; 76	2;76	1;76	1;76
Likide arv	0.118	0.486	0.122	0.506	0.241
Ohtrate liikide arv	0.031	0.021	0.364	0.623	0.161
1-2-aastaseid liike	0.745	0.197	0.000	0.189	0.039
Püsikute liikide arv	0.012	0.017	0.029	0.691	0.570
Graminoidide liike	0.152	0.467	0.119	0.233	0.993
Rohundite liikide arv	0.279	0.730	0.018	0.274	0.142
Ohtrate püsikute liike	0.018	0.014	0.002	0.239	0.297

Kriteeriumile, et rohumaa riba koosneks vähemalt kolmest (ökoloogiliselt märkimisväärse ohtrusega) liigist, mille seas oleks püsiktaimedena (mitmeaastastena) nii graminoidide kui ka rohundeid, vastas 72% kirjeldatud ribadest. Protsentuaalne erinevus rohumaa riba omadusklasside vahel oli statistiliselt oluline vaid rajamistüüpide vahel (külvatud ja segatüüpi servades oluliselt kõrgem kui sööti jäetud servades) ja piiripealselt mitteoluline toetustüüpide vahel (KSM-M kõrgem kui KSM-P) (tabel 3).

Rohumaa ribade liigilise koosseisu muustrite hindamisel kaudse ordinatsiooni abil (DCA-metoodika) leiti, et taimede liigilise koosseisu erinevus on eri tüüpi rohumaa ribade klassifikatsioone rakendades väga väike. Suurim eristumine toimus siiski rohumaa riba rajamise tüpoloogias järgi, kus osa külvatud servade taimkatte koosseis eristus sööti jäetud servadest. Võiks märkida, et umbes kolmandik liike (vähemalt kolme vaatlusega) on peaaegu kõigis servades, kolmandik rohkem külvatud ja kolmandik sagedamini söötis servades.

EESTI MAAELU ARENGUKAVA 2007 – 2013 II TELJE PÜSIHINDAMINE

Tabel 3. Liikide arv eri tüüpi rohumaa ribades (testide olulisus on välja toodud Tabelis 2). Kui üldine erinevus osutus testimisel oluliseks, siis on värviliselt ära märgitud äärmuslikumad liigirikkuse väärtused koos homogeensusgruppide tähistustega (ülakirja täht – eri tähed on omavahel statistiliselt oluliselt erinevad)

Tunnus	Klassifikaatori väärtus	N	Liikide üldarv				Ohtrate liikide arv				Ohtrate püsikute liike				Taimkatte ökol. vastavus					
			Keskm	95%-usalduspiirid			Keskm	95%-usalduspiirid			Keskm	95%-usalduspiirid			%	95%-usalduspiirid				
Piirkond	1 Koeru	12	22.3	19.6	...	25.3	6.0 ^a	4.8	...	7.5	4.2	^{ab}	2.9	...	5.9	83				
Piirkond	2 Põltsamaa	13	18.1	14.7	...	22.1	4.2	^{ab}	3.0	...	5.8	2.8 ^b	1.6	...	4.6	69				
Piirkond	3 Palamuse	16	22.3	20.5	...	24.2	5.7	^{ab}	4.6	...	6.9	3.9	^{ab}	2.6	...	5.6	69			
Piirkond	4 Vara	26	21.7	19.3	...	24.4	5.4	^{ab}	4.4	...	6.6	4.4 ^a	3.6	...	5.4	73				
Piirkond	5 Elva	20	18.5	16.4	...	20.9	4.3 ^b	3.3	...	5.5	3.2	^{ab}	2.2	...	4.6	70				
Toetustüüp	KSM-P	26	20.7	19.1	...	22.5	4.6 ^b	3.8	...	5.6	3.2 ^b	2.4	...	4.2	62 ^b					
Toetustüüp	KSM-L	38	20.1	18.4	...	22.1	4.8	^{ab}	4.1	...	5.7	3.3 ^b	2.6	...	4.2	74	^{ab}			
Toetustüüp	KSM-M	23	21.0	18.3	...	24.1	6.0 ^a	5.0	...	7.2	5.3 ^a	4.3	...	6.5	83 ^a					
Riba rajamistüüp	Külv	40	19.3	17.8	...	21.0	4.9		4.2	...	5.8	4.3 ^a	3.7	...	5.1	80 ^a				
Riba rajamistüüp	Sööt	34	22.6	20.9	...	24.4	5.0		4.2	...	6.0	2.9 ^b	2.1	...	3.9	59 ^b				
Servariba rajamistüüp	Muu	13	19.2	15.3	...	24.0	5.5		4.2	...	7.2	4.3 ^a	3.2	...	5.7	85 ^a				
Teekate	Kruus	63	21.0	19.8	...	22.3	4.9		4.3	...	5.5	3.4	2.8	...	4.0	70				
Teekate	Asfalt	24	19.4	16.8	...	22.4	5.6		4.5	...	6.8	4.7	3.7	...	6.0	79				
Teetammi olemasolu	Tasapinnaline	60	21.2	19.9	...	22.6	5.1		4.5	...	5.8	3.6	3.0	...	4.2	73				
Teetammi olemasolu	Teetammiga	27	19.2	16.9	...	21.7	5.0		4.1	...	6.0	4.0	3.0	...	5.3	70				
Üldine		87	20.5	19.4	...	21.8	5.1		4.6	...	5.6	3.7	3.2	...	4.3	72	62.1	...	80.8	

EESTI MAAELU ARENGUKAVA 2007 – 2013 II TELJE PÜSIHINDAMINE

Tabel 3. Liikide arv eri tüüpi rohuarvudes (testide olulisus on välja toodud Tabelis 2). Kui üldine erinevus osutus testimisel oluliseks, siis on värviliselt ära märgitud äärmuslikumad liigirikkuse väärtused koos homogeensusgruppide tähistustega (ülakirja täht – eri tähed on omavahel statistiliselt oluliselt erinevad)

Tunnus	Klassifikaatori väärtus	N	1-2-aastaseid liike			Püsikute liikide arv			Graminoidide liike			Rohundite liikide arv		
			Keskm	95%-usalduspiirid		Keskm	95%-usalduspiirid		Keskm	95%-usalduspiirid		Keskm	95%-usalduspiirid	
Piirkond	1 Koeru	12	6.9	4.0 ... 11.6	13.6	ab	11.4 ... 16.1	4.8	3.7 ... 6.2	17.0	14.1 ... 20.4			
Piirkond	2 Põltsamaa	13	4.8	2.4 ... 8.9	11.9	b	10.2 ... 13.7	3.8	2.8 ... 5.1	13.7	10.5 ... 17.8			
Piirkond	3 Palamuse	16	6.8	4.3 ... 10.6	13.0	ab	10.2 ... 16.5	5.0	3.8 ... 6.5	16.7	15.1 ... 18.5			
Piirkond	4 Vara	26	4.8	3.3 ... 6.8	15.6	a	13.6 ... 17.9	4.4	3.8 ... 5.1	17.1	15.0 ... 19.4			
Piirkond	5 Elva	20	5.7	3.8 ... 8.2	11.4	b	9.8 ... 13.4	3.8	3.0 ... 4.8	14.1	12.0 ... 16.6			
Toetustüüp	KSM-P	26	6.6	4.7 ... 9.1	12.4	b	10.7 ... 14.2	4.6	3.8 ... 5.5	15.7	14.2 ... 17.5			
Toetustüüp	KSM-L	38	6.5	5.0 ... 8.4	12.2	b	10.9 ... 13.7	4.0	3.4 ... 4.6	15.7	14.1 ... 17.6			
Toetustüüp	KSM-M	23	3.6	2.3 ... 5.4	16.3	a	14.2 ... 18.6	4.7	4.0 ... 5.6	15.8	13.3 ... 18.7			
Riba rajamistüüp	Külv	40	4.1	b 3.1 ... 5.2	14.3	a	13.0 ... 15.7	4.7	4.1 ... 5.4	14.2	b 12.9 ... 15.7			
Riba rajamistüüp	Sööt	34	9.1	a 7.6 ... 11.0	12.0	b	10.3 ... 13.9	4.0	3.4 ... 4.6	18.3	a 16.7 ... 20.0			
Riba rajamistüüp	Muu	13	3.9	b 1.6 ... 8.0	13.6	a	11.4 ... 16.3	4.2	3.1 ... 5.7	14.6	b 11.1 ... 18.9			
Teekate	Kruus	63	6.7	5.6 ... 8.0	12.8		11.7 ... 14.0	4.1	3.7 ... 4.6	16.5	15.3 ... 17.8			
Teekate	Asfalt	24	3.4	2.0 ... 5.4	14.4		12.6 ... 16.5	5.0	4.2 ... 6.1	14.0	11.9 ... 16.5			
Teetammi olemasolu	Tasapinnaline	60	6.9	a 5.8 ... 8.2	13.1		12.0 ... 14.2	4.2	3.7 ... 4.7	16.7	15.4 ... 18.0			
Teetammi olemasolu	Teetammiga	27	3.5	b 2.1 ... 5.4	13.6		11.5 ... 16.0	4.7	3.9 ... 5.8	13.9	12.0 ... 16.1			
Üldine		87	5.6	4.6 ... 6.7	13.2		12.3 ... 14.3	4.3	3.9 ... 4.8	15.8	14.7 ... 16.9			

Eelpool väljatoodud olulised erinevused olid enamasti väikesed (keskmise liikide arvu vahe 1-2 liiki), kuid esines ka suuremaid liikide arvu erinevusi (nt 1-2-aastaste liikide arv sõltuvalt rajamistüübist, vt tabel 3). Erinevate toetustüüpide vähene erinevus nii liigirikkuse kui ka liigilise koosseisu järgi on ootuspärane, arvestades, et seirevõrgustikku valitud rohumaaribade vaatlus toimus ribade rajamise järgsel aastal ja sellepärast ei ole põldude erinev majandamisintensiivsus alles kujunevale taimkattele mõju avaldanud.

Rajamistüüpide puhul oleks oodanud külvatud ribade suuremat eristuvust söötis ribadest, kuid erinevuse puudumine võib tuleneda suhteliselt väikesest ohtrate liikide arvust. Kohapealse hinnangu põhjal võiks pakkuda, et külvatud servades on madala taimede liigirikkuse põhjuseks kas ebaõnnestunud külv või liiga tihe külv. Sööti jäetud servade puhul oli probleemiks madal püsikute (mitmeaastaste) taimeliikide sisselevi. Üheks levi takistavaks teguriks on ümbritsevate alade liiga varajane niitmine, mis ei võimalda taimedel edukaks levikuks piisaval hulgal seemneid toota. Teiseks põhjuseks on aga seemneid tootvate naaberalade vähesus rohumaaribade vahetus läheduses.

Kõige suurema probleemina tõi seire alusvõrgustiku loomise inventuur esile suure arvu kriteeriumitele mittevastavate ribade olemasolu. Põllumajandusministri määruse kohaselt ei tohi rohumaariba üles harida ega muul viisil hävitada, kuid sellegi poolest leidis inventeerimisel küntud rohumaaribasid. Osad ribad olid märgitud heinamaade servadeks, kuid tegelikult ei olnud nad küntavaks põllumaaks sobivas paigas, näiteks paiknesid kõrgemal teetammil ning ei saanud seega asuda PRIA põllumassiivil (see aga on eelduseks rohumaariba eest toetuse saamisel).

Seirevõrgustiku rajamise inventuuri kogemuste põhjal võiks esile tuua mõned soovitusel, millele võiks rohumaaribade rajamise ja hooldamise puhul rohkem tähelepanu pöörata, selleks et ribad oleksid ökoloogiliselt kvaliteetsemad, liigirikkamad ning toimiksid paremini elupaikadena erinevatele organismirühmadele:

- vältida liiga tihedat külvi, külv võiks olla traditsiooniliselt rohumaaribade külvist hõredam;
- külviliikide valikut segudes peaks suurendama ja suurema idanemisvõimega liikide proportsiooni segus vähendama;
- sööti jätmise ei taga kiiret püsikute sisselevi, võimalikuks põhjuseks naaberalade liiga varajane niitmine ja rohumaaribade asumine keset suuremat põllumassiivi. Sellepärast peaks võimaluse korral naabruses olevaid või külgnevaid püsitaimestikuga maastikuelemente (teede servad, väikesed rohumaafragmentid, metsaservad) rohumaariba rajamisjärgsetel aastatel hiljem niitma;
- niitmine oli kohati liiga madal, mis ei võimalda püsik-rohundite taastumist niitmise järel.